

سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران

باسمه تعالی

شماره: ۱۰۰/۷۰/۲۹۳۴

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۱/۲۸

ورودی دفتر نظام پزشکی کرج
شماره: ۱۴۰۱/۲۲۹
تاریخ: ۱۴۰۱/۰۱/۲۸

ریاست محترم هیات مدیره نظام پزشکی ...

با سلام

احتراما به پیوست مکاتبه شماره ۱۴۲/۱۲۶۴ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۸ دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت کشور با موضوع دستورالعمل خرید راهبردی خدمات توانبخشی در بیماران اوتیسم " جهت استحضار و هرگونه بهره برداری ایفاد می گردد.

دکتر علی سالاریان
معاون فنی و نظارت

صدیق فنی و نظارت
جناب دکتر سالاریان
کسب دستاورد

مستوفی
لطف

اطلاع رساند

در سامانه نظام پزشکی
۱۴۰۱/۲/۴

۱۴۰۱/۱/۲۰

رونوشت:

جناب آقای دکتر صداقت رئیس هیات مدیره نظام پزشکی شهرستان کرج

مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	ساعت: ۱۷-۱۴	تاریخ: ۱۴۰۰/۰۴/۰۶	شماره جلسه: هشتاد و دومین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور
اعضای شرکت کننده:			
رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور: آقای دکتر نمکی سازمان برنامه و بودجه کشور: آقایان دکتر عوض پور و فراهانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: آقایان دکتر حریری، دکتر جان بابایی، دکتر داوودی و خانم دکتر حضرتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی: آقای دکتر میدری وزارت اقتصاد و امور دارایی: آقای دکتر سلیمانی سازمان نظام پزشکی: آقایان دکتر ظفرقندی سازمان تأمین اجتماعی: آقای دکتر سالاری سازمان بیمه سلامت: آقای دکتر ناصحی سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح: آقای دکتر نوروزی دبیر شورای عالی بیمه سلامت: آقای دکتر رضوی			
دستور جلسه: خرید راهبردی خدمات توانبخشی			
به سازمان بیمه سلامت ایران و سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح اجازه داده می‌شود در قالب اعتبارات مصوب سالانه نسبت به خرید راهبردی خدمات توانبخشی فاقد پوشش بیمه‌ای در بیماران سرپایی و بستری به صورت بودجه گلوبال (Global budget) و براساس دستورالعمل‌ها و راهنماهای بالینی در حداکثر ۵ مرکز منتخب اقدام و نتایج جهت اجرای کشوری به شورای عالی بیمه سلامت کشور ارائه گردد.			

نام دستگاه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی
امضا					
نام دستگاه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح	کمیته امداد امام خمینی (ره)
امضا					

۸/

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی سلامت کشور

شماره جلسه: هشتاد و یکمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۳۹۹/۱۲/۱۹	ساعت: ۱۳-۱۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
---	-------------------	-------------	---

اعضای شرکت کننده:

نمایندگان مجلس شورای اسلامی: آقای دکتر ابراهیمی
رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور: آقای دکتر نمکی
سازمان برنامه و بودجه کشور: آقایان دکتر عوض پور و فراهانی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: آقایان: دکتر حریری، دکتر جان بابایی
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی: خانم محمدرضا
وزارت اقتصاد و امور دارایی: آقای دکتر سلیمانی
سازمان نظام پزشکی: آقایان دکتر ظفرقندی و دکتر جهانگیری
سازمان تأمین اجتماعی: آقایان دکتر سالاری
سازمان بیمه سلامت: آقایان دکتر ناصحی
سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح: آقای دکتر نوروزی
کمیته امداد امام خمینی (ره): آقای دکتر احمدلو
دبیر شورای عالی بیمه سلامت: آقای دکتر رضوی

دستور جلسه: پوشش بیمه ای خدمات جدید

اعضای شورای عالی بیمه سلامت کشور با پوشش خدمات اوتیسم در سال ۱۴۰۰ براساس دستورالعملی که توسط دبیر خانه شورای عالی بیمه سلامت ابلاغ می گردد، موافقت نمودند.

نام دستگاه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی
امضا					
نام دستگاه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح	کمیته امداد امام خمینی (ره)
امضا					

۶۰۰
بابت ابلاغی

دستورالعمل خرید راهبردی خدمات توانبخشی در بیماران ایتیم

دفترخانه شورای عالی بیمه سلامت کشور

سال ۱۴۰۰

تنظیم و تدوین:

سازمان برنامه و بودجه کشور
وزارت اقتصاد و امور دارایی
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان نظام پزشکی
سازمان بیمه سلامت
سازمان بیمه نیروهای مسلح
سازمان تأمین اجتماعی
کمیته امداد امام خمینی(ره)
دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت کشور

ماده ۱: مقدمه و کلیات

۱- تعاریف واژگان

سازمان‌های بیمه‌گر: سازمان‌های بیمه‌گر پایه شامل سازمان تامین اجتماعی، سازمان بیمه سلامت ایران و سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح است.

موسسه / مراکز ارائه دهنده خدمت: کلیه موسسات و مراکز ارائه دهنده خدمات مرتبط با ارائه خدمات توانبخشی و درمان انیسم که دارای مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سازمان بهزیستی کشور می‌باشند.

بیمه شده: فردی است که پس از پرداخت حق السهم (توسط فرد یا مراجع مشمول در قانون) می‌تواند از مزایای خدمات سلامت بهره مند گردد.

سهم سازمان: قسمتی از تعرفه خدمات تشخیصی - درمانی که بیمه پایه در قبال ارائه اینگونه خدمات از سوی مراکز طرف قرارداد به آنها پرداخت می‌نماید.

فرانشیز / سهم بیمار: قسمتی از هزینه سلامت تحت پوشش بیمه است که بیمه شده باید در زمان دریافت خدمت پرداخت نماید. کسورات: میزان هزینه ای که بعلت خدمات انجام نشده و یا عدم انطباق مدارک و مستندات با تعهدات، ضوابط و تعرفه های مصوب اعلام شده، از مبلغ درخواستی موسسات کسر می‌شود.

اسناد مثبت: کلیه مستنداتی که بابت ارائه خدمات تشخیصی - درمانی در موسسات و مراکز ارائه دهنده خدمات به بیمه شدگان، توسط موسسات یا مراکز تهیه و می‌بایست جهت دریافت سهم بیمه پایه به ادارات اسناد پزشکی ارسال می‌گردد.

رسیدگی: فرآیندی است که طی آن مدارک و مستندات خدمات انجام گرفته توسط مؤسسات درمانی برای بیماران موضوع این دستورالعمل مورد بررسی قرار گرفته و بعد از انطباق با ضوابط و مقررات بیمه ای و این دستورالعمل مورد تایید یا تعدیل قرار می‌گیرد.

اتیسم: اختلال طیف اتیسم یکی از انواع اختلالات عصبی - رفتاری در حوزه اختلالات روانپزشکی کودکان است که ساختار و کارکرد مغز (زبان، تعامل با دیگران، تفکر و عملکرد هیجانی و احساسات فرد) را با نقایصی مواجه می‌سازد.

طبقه بندی شدت اُتیسم: در DSM-5 سه سطح شدت (از خفیف تا شدید) بر اساس "نیاز به حمایت" برای اختلال طیف اُتیسم معرفی کرده است:

- سطح ۱: نیازمند به حمایت
- سطح ۲: نیازمند به حمایت زیاد
- سطح ۳: نیازمند به حمایت بسیار زیاد
- **سطح یک اختلال طیف اُتیسم:**

نیازمند حمایت؛ بدون حمایت بموقع و مناسب، نقص در ارتباط اجتماعی میتواند آسیبهای جدی باعث شود. مشکل در برقراری تعامل اجتماعی، مثالهای واضح در پاسخهای غیر معمول و ناموفق به درخواست تعامل از طرف دیگران ممکن است به نظر برسد اشتیاق به تعاملات اجتماعی رو به کاسته شدن است. بطور مثال، یک فردی که توانمندی گفتار با جملات کامل را دارد و می تواند درگیر یک ارتباط شده، اما در مکالمه رو در رو با دیگران برایش سخت میشود. در تلاش برای دوستیابی اغلب غیر موفق و عجیب رفتار میکند. عدم انعطاف پذیری در رفتار باعث ایجاد تداخل آشکار عملکرد در یک یا چند زمینه می شود.

مشکل در تعویض و سوییچ کردن فعالیتها، معضلات در سازماندهی و برنامه ریزی مانع مستقل شدن می شود.

- **سطح دوم اختلال طیف اُتیسم:**

نیازمند حمایت های جدی؛ نقص بارز در توانمندیهای ارتباط کلامی و غیر کلامی، آسیبهای اجتماعی آشکار است حتی با حمایتهای بموقع. آغازگری محدود در تعامل اجتماعی، جوابهای ناکام و نامشخص به شروع ارتباط توسط دیگران.

بطور مثال کسی که توانمندی گفتار با جملات ساده را دارد، در هنگام تعامل، برای روایت کردن علاقمندی هایش هم، محدود عمل میکند و ارتباط بسیار عجیب برقرار میکند. عدم انعطاف پذیری رفتاری، عدم تحمل تغییر یا رفتارهای تکراری و کلیشه ای اغلب برای یک بیننده آشکار است و با کارکرد در زمینه های مختلف تداخل دارد از کارها و مواردی که در آن متمرکز شده است به سختی دست می کشد و حتی باعث رنجشش می شود.

- سطح سوم اختلالات طیف اتیسم:

نیازمند حمایت های بسیار جدی؛ اختلال شدید در توانمندیهای ارتباط اجتماعی باعث آسیب های شدید کارکردی شده، آغازگری بسیار محدود در تعامل اجتماعی و جوابهای مختصر به درخواست تعامل از طرف دیگران. بطور مثال، فردی دارای گفتار چند کلمه ای که بندرت میتواند یک تعامل را شروع کند، وقتی این کار را انجام میدهد، تنها هدفش ایجاد مسیرهای غیر معمول برای ارضاء نیازهای خود میباشد و فقط به مسیرهای ارتباطی بسیار ساده و مستقیم، پاسخ میدهد. عدم انعطاف پذیری رفتاری، عدم تحمل تغییر یا رفتارهای تکراری و کلیشه ای اغلب برای یک بیننده آشکار است و با کارکرد در کلیه زمینه ها تداخل دارد. نسبت به تغییر تمرکز یا فعالیت به شدت رنجیده می شود یا مقاومت شدید دارد.

۲- مراکز جامع ارائه خدمات اتیسم:

- مراکز جامع اختلالات تکاملی کودکان (دولتی، عمومی غیردولتی، خیریه و خصوصی)
  - مراکز آموزشی - درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی و یا کلینیک های توانبخشی وابسته به دانشکده های توانبخشی
  - واحد توانبخشی مراکز دولتی، عمومی غیردولتی، خیریه و خصوصی
  - دفاتر کار کاردرمانی و گفتاردرمانی
  - مراکز جامع توانبخشی
  - مراکز آموزشی و توانبخشی اختلال طیف اتیسم وابسته به سازمان بهزیستی
- تبصره: مراکز ملکی بهزیستی که در شیفت صبح و یا شیفت عصر که طی قراردادی واگذار یا برونسپاری شده است، در صورت رعایت تعرفه بخش دولتی مشمول این دستورالعمل قرار می گیرد.

۳- مستندات قانونی

دستورالعمل حاضر در راستای اجرای مصوبات جلسه هشتاد و یکم و دوم شورای عالی بیمه سلامت کشور و ابلاغیه شماره ۱۰۰/۴۵۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۲ مقام عالی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور مبنی بر پوشش بیمه ای بسته خدمات اتیسم می باشد.

۴- اهداف تدوین دستورالعمل خرید راهبردی

در راستای پوشش بیمه‌ای و حفاظت مالی از بیماران و دسترسی به خدمات توانبخشی برای بیماران اتیسم، دستورالعمل نحوه خرید راهبردی خدمات توانبخشی در بیماران اتیسم توسط دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت کشور تدوین گردید.

ماده ۲: خرید راهبردی

۱- بسته خدمتی مورد اجرا در خرید راهبردی

الف) شرح خدمات مشمول:

خدمات توانبخشی در بیماران اتیسم مشمول این دستورالعمل، خدمات ذیل در چهارچوب استاندارد خدمات توانبخشی در اختلال طیف اتیسم ابلاغی معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشند:

۱. گفتاردرمانی با کدهای ۹۰۰۴۲۰ و ۹۰۰۴۲۵

۲. خدمات کاردرمانی با کدهای ۹۰۰۱۲۵ و ۹۰۱۶۵۰

۳. مداخلات رفتار-آموزشی معادل کد ۹۰۰۰۹۶

۴. مداخلات مشاوره-حمایتی معادل کد ۹۰۰۰۹۶

تبصره: با توجه به کد پرداخت برای مداخلات رفتار-آموزشی و مداخلات مشاوره-حمایتی با کد مشترک ۹۰۰۰۹۶ گزارش می‌گردد، لازم است جهت گزارش خدمات مذکور، دو کد مجزا (تجویز) به شرح ذیل تعریف شود (به عبارت دیگر دو کد تجویز شده با کد پرداخت ۹۰۰۰۹۶ نگاشت می شود) که صرفاً جهت بیماران اتیسم براساس استانداردهای ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تحت پوشش بیمه قرار گیرد:

۱. مداخلات روانشناسی با رویکرد آموزشی-رفتاری توسط روانشناس به ازای هر جلسه حداقل ۳۰ دقیقه‌ای

۲. مداخلات روانشناسی با رویکرد مشاوره-حمایتی توسط روانشناس به ازای هر جلسه حداقل ۳۰ دقیقه‌ای

ماده ۳: تعرفه و سهم بیمه

۱- سازمان های بیمه گر پایه، موظف به پرداخت سهم سازمانی خود معادل ۷۰ درصد تعرفه بخش دولتی در کلیه موسسات طرف قرارداد اعم از دولتی، خصوصی، خیریه و عمومی غیردولتی می باشند.

تبصره: پرداخت فرانشیز بر مبنای تعرفه خدمت در بخش دولتی و همچنین مابه التفاوت تعرفه خدمت در بخش دولتی با بخش های خصوصی، خیریه و عمومی غیردولتی (در صورت مراجعه بیمار برای دریافت خدمت به بخش غیر دولتی) بر اساس مصوبه هیات محترم وزیران در همان سال بر عهده بیمار است.

۲- سازمان های بیمه گر موظف به واریز ۶۰ درصد علی الحساب مطالبات موسسات طرف قرارداد پس از ارسال صورتحساب کلی نسخ ماهانه به صورت الکترونیک، به حساب موسسات و مراکز می باشند و مابقی مطالبات نهایتاً تا یک ماه بعد به حساب موسسه واریز گردد.

۳- سازمان های بیمه گر موظفند هرگونه تغییرات در ضوابط به استثنای ضوابط بالادستی که از زمان ابلاغ لازم الاجرا می باشند، سایر موارد را حداقل یک ماه قبل به موسسات و مراکز ارائه دهنده خدمات طرف قرارداد، کتبا اطلاع رسانی نمایند.

ماده ۴: جمعیت تحت پوشش خدمتی بیمه

کودکان دارای اختلال اتیسم تا پایان ۶ سال و ۱۱ ماه و ۲۹ روز، مشمول این دستورالعمل می باشند.

۱- افراد صاحب صلاحیت ارائه دهنده و تجویز کننده خدمت

تیم ارائه خدمت براساس استاندارد های ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شامل کلیه افراد صاحب صلاحیت که مطابق ضوابط بیمه ای قابل خریداری می باشد.

تبصره ۱: در این تیم روانپزشک کودک و نوجوان یا بر حسب مورد پزشک معین دوره دیده به عنوان مسئول تیم می باشد.

تبصره ۲: بنابر نیاز بیمار با تشخیص پزشک مسئول تیم از متخصصین سایر رشته های پزشکی و نیز سایر کارشناسان پروانه دار بر اساس ضوابط بیمه ای، خدمت مربوطه دریافت خواهد شد.

ماده ۵: فرآیندهای خرید و نظارت بر آن

۱- فرآیند ارائه خدمت

۱. شروع فرآیند دریافت خدمات مطابق این دستورالعمل با تایید روانپزشک کودکان یا پزشک معین دوره دیده می باشد.
۲. با عنایت به تکالیف قانونی، تجویز و ارائه خدمات بر اساس این دستورالعمل در قالب نسخه نویسی و نسخه پیچی الکترونیک الزامی می باشد.

۲- نوع و تعداد جلسات درمانی در هر یک از سطوح (شدت) اختلال طیف اتیسم:

الف) سطح ۱ اختلال طیف اتیسم

- مداخلات کاردرمانی: ۶۰ جلسه سالانه
- مداخلات گفتاردرمانی: ۴۸ جلسه سالانه
- مداخلات رفتاری- آموزشی: ۴۸ جلسه سالانه
- مداخلات مشاوره - حمایتی: ۱۲ جلسه سالانه

ب) سطح ۲ اختلال طیف اتیسم

- مداخلات کاردرمانی: ۹۶ جلسه سالانه
- مداخلات گفتاردرمانی: ۹۶ جلسه سالانه
- مداخلات رفتاری- آموزشی: ۹۶ جلسه سالانه
- مداخلات مشاوره - حمایتی: ۱۲ جلسه سالانه

ج) سطح ۳ اختلال طیف اتیسم

- مداخلات کاردرمانی: ۴۸ جلسه سالانه
- مداخلات گفتاردرمانی: ۴۸ جلسه سالانه
- مداخلات رفتاری- آموزشی: ۴۸ جلسه سالانه
- مداخلات مشاوره - حمایتی: ۳۶ جلسه سالانه

شماره ۱۰۰/۴۵۴
تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۲
پرست ۵
۱۲۰۴۵
تولید، پشتیبانی، مدیریت منابع منابع
مقام مسئول رهبری

جناب آقای دکتر نوبخت- معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور
جناب آقای دکتر شریعتمداری- وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی
جناب آقای دکتر ظفرقندی- رئیس محترم سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران
جناب آقای دکتر سالاری - مدیر عامل محترم سازمان تأمین اجتماعی
جناب آقای دکتر نوروزی - مدیر عامل محترم سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح
جناب آقای دکتر سلیمانی - رئیس کل محترم بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران
جناب آقای بختیاری - رئیس محترم کمیته امداد امام خمینی(ره)
جناب آقای دکتر ابراهیمی - عضو محترم ناظر مجلس شورای اسلامی در شورای عالی بیمه سلامت کشور
جناب آقای دکتر فرزانه- عضو محترم ناظر مجلس شورای اسلامی در شورای عالی بیمه سلامت کشور
جناب آقای دکتر ناصحی- عضو محترم هیات مدیره و مدیر عامل سازمان بیمه سلامت ایران
جناب آقای دکتر جان بابایی- معاون محترم درمان

با سلام و احترام؛

در راستای اجرای بند (ج) ماده ۷۰ قانون برنامه ششم توسعه کشور مبنی بر تدوین و ابلاغ بسته بیمه پایه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و با عنایت به مصوبات جلسه هشتاد و دوم شورای عالی بیمه سلامت کشور، پوشش بیمه‌ای خدمات ذیل مطابق با فرآیند اجرای ضوابط بررسی و تعیین سطح تعهدات سازمان‌های بیمه‌گر پایه جهت اجرا از تاریخ ابلاغ این مصوبه ارسال می‌گردد.

۱. پوشش بیمه‌ای بسته خدمات اوتیسم
۲. خرید راهبردی خدمات توانبخشی

وزیر و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور

دکتر سعید نمکی

رونوشت:

بسمه تعالی

دستور العمل و ضوابط رسیدگی به اسناد

خدمات توانبخشی در بیماران اوتیسم

(پیش نویس پیشنهادی معاونت درمان)

دو قرازیابی فناوری، تدوین استاندارد و تعرفه سلامت

مردادماه ۱۴۰۰